

TRƯỜNG ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ

KHOA KINH TẾ

LÊ QUANG KHẢI

QUẢN LÝ THU

BẢO HIỂM XÃ HỘI TẠI TỈNH HẬU GIANG

**LUẬN VĂN TỐT NGHIỆP THẠC SĨ
CHUYÊN NGÀNH QUẢN TRỊ KINH DOANH**

Cần Thơ, tháng 12/2020

LỜI CẢM TẠ

Luận văn này là kết quả của quá trình học tập, nghiên cứu ở nhà trường, kinh nghiệm trong quá trình công tác tại BHXH tỉnh Hậu Giang và sự nỗ lực cố gắng của bản thân.

Để hoàn thành Luận văn này, tôi đã nhận được rất nhiều sự hỗ trợ từ công chức, viên chức của cơ quan. Trước hết, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành và sâu sắc đến thầy giáo TS. Nguyễn Minh Tiến đã dành nhiều thời gian, hướng dẫn nhiệt tình và chu đáo cho tôi trong quá trình xây dựng đề cương, nghiên cứu hoàn thành Luận văn.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ban giám hiệu Trường Đại học Nam Cần Thơ đã nhiệt tình giúp đỡ và tạo điều kiện cho tôi trong suốt quá trình học tập và hoàn thiện đề tài Luận văn.

Tôi cũng xin chân thành cảm ơn đến tập thể Ban lãnh đạo, viên chức BHXH tỉnh Hậu Giang đã giúp đỡ tôi trong thời gian thực hiện Luận văn.

Mặc dù bản thân đã cố gắng rất nhiều nhưng Luận văn không thể tránh khỏi những khiếm khuyết, hạn chế. Rất mong được sự góp ý chân thành của Quý thầy, cô giáo, đồng nghiệp và bạn đọc để Luận văn được hoàn thiện hơn./.

Cần Thơ, ngày..... tháng 11 năm 2020

Học viên thực hiện

Lê Quang Khải

TÓM TẮT LUẬN VĂN

BHXH là chính sách lớn có tính nhân văn sâu sắc của Đảng, Nhà nước, là trụ cột chính của hệ thống an sinh xã hội, góp phần thực hiện tiên bộ, công bằng xã hội, bảo đảm ổn định chính trị, phát triển kinh tế xã hội bền vững đất nước. Trong những năm qua, công tác quản lý thu BHXH tại tỉnh Hậu Giang đã đạt được những kết quả đáng khích lệ, đó là: đối tượng tham gia BHXH ngày một được mở rộng, số người tham gia BHXH hằng năm luôn tăng, số tiền thu BHXH năm sau cao hơn năm trước; quy trình quản lý thu ngày một chặt chẽ đáp ứng yêu cầu quản lý; chất lượng công tác tuyên truyền được nâng cao, thái độ phục vụ được cải thiện đáng kể... đã góp phần quan trọng trong quá trình thực hiện chính sách BHXH trên địa bàn. Tuy nhiên, trước những vấn đề phát sinh từ thực tế, công tác này cũng đã bộc lộ những hạn chế, tồn tại như: tỷ lệ người lao động tham gia BHXH đạt thấp so với lực lượng lao động; công tác quản lý mức đóng còn nhiều bất cập; vấn đề nợ đọng BHXH bắt buộc ở khối doanh nghiệp ngoài quốc doanh vẫn còn cao, nợ kéo dài, việc trốn đóng BHXH vẫn còn diễn ra; nhận thức của một bộ phận người sử dụng lao động về trách nhiệm, nghĩa vụ tham gia BHXH còn hạn chế đã ảnh hưởng trực tiếp đến quyền lợi của người lao động. Những hạn chế, tồn tại nêu trên cần sớm có biện pháp để khắc phục kịp thời. Đề tài “Quản lý thu BHXH tại tỉnh Hậu Giang” mà Tôi lựa chọn để nghiên cứu sẽ phân tích, đánh giá thực trạng công tác thu BHXH trong 5 năm. Trên cơ sở đó, Tôi đưa ra những giải pháp nhằm hoàn thiện quản lý thu BHXH trong thời gian tới, thực hiện tốt các chế độ BHXH cho người tham gia theo quy định, đảm bảo an sinh xã hội trên địa bàn.

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng số liệu và kết quả nghiên cứu trong Luận văn này là trung thực và chưa hề được sử dụng để bảo vệ một học vị nào. Tôi cũng xin cam đoan rằng mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện Luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong Luận văn đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Cần Thơ, ngày..... tháng 11 năm 2020

Học viên thực hiện

Lê Quang Khải

MỤC LỤC

TÓM TẮT LUẬN VĂN	ii
MỞ ĐẦU	x
1. Lý do chọn đề tài nghiên cứu	x
2. Mục tiêu nghiên cứu	xi
2.1. Mục tiêu chung	xi
2.2. Mục tiêu cụ thể	xi
3. Đối tượng nghiên cứu	xii
3.1. Vấn đề nghiên cứu	xii
3.2. Đối tượng nghiên cứu	xii
4. Phạm vi nghiên cứu	xii
4.1. Không gian nghiên cứu	xii
4.2. Phạm vi về thời gian nghiên cứu	xii
5. Phương pháp nghiên cứu	xiii
5.1. Phương pháp thống kê mô tả	xiii
5.2. Phương pháp chuyên gia	xiv
6. Lược khảo tài liệu nghiên cứu	xvi
7. Kết cấu của đề tài	xx
CHƯƠNG 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM XÃ HỘI.....	1
1.1. Một số vấn đề chung	1
1.1.1. Khái niệm và sự ra đời của BHXH	1
1.2. Nội dung bảo hiểm xã hội	4
1.2.1. Chính sách bảo hiểm xã hội trong hệ thống an sinh xã hội	4
1.2.2. Quyền và trách nhiệm của người sử dụng lao động	4
1.2.3. Quyền và trách nhiệm của người lao động	5
1.2.4. Các yếu tố ảnh hưởng đến mức trợ cấp bảo hiểm xã hội	6
1.3. Quản lý thu bảo hiểm xã hội	7
1.3.1. Nội dung quản lý thu bảo hiểm xã hội	7
1.3.2. Nội dung nợ bảo hiểm xã hội	15
1.3.3. Vai trò của Nhà nước trong quản lý nợ bảo hiểm xã hội	17
1.3.4. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý thu bảo hiểm xã hội.....	17
1.3.5.2. Bài học rút ra cho công tác quản lý thu BHXH ở Việt Nam	22
1.4. Hệ thống các chỉ tiêu đánh giá kết quả công tác quản lý thu bảo hiểm xã hội	24

1.4.1. Kế hoạch thu bảo hiểm xã hội Việt Nam giao và chỉ tiêu về thu bảo hiểm xã hội	24
1.4.2. Chỉ tiêu về phát triển đối tượng tham gia bảo hiểm xã hội	26
1.4.3. Chỉ tiêu về khắc phục nợ đọng tiền bảo hiểm xã hội	26
1.4.4. Chỉ tiêu về chất lượng các hoạt động hỗ trợ công tác thu (tuyên truyền, thanh tra, kiểm tra, hướng dẫn nghiệp vụ...)	26
CHƯƠNG 2: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ THU TẠI BHXH TỈNH HẬU GIANG GIAI ĐOẠN 2015 - 2019.....	28
2.1. Quá trình hình thành và phát triển BHXH tỉnh Hậu Giang.....	28
2.1.1. Lịch sử hình thành và phát triển	28
2.1.2. Vị trí và chức năng của BHXH tỉnh Hậu Giang	28
2.1.3. Nhiệm vụ, quyền hạn của BHXH tỉnh Hậu Giang	29
2.1.4. Chế độ quản lý, chế độ làm việc và trách nhiệm	31
2.2. Thực trạng công tác quản lý thu BHXH tại BHXH tỉnh Hậu Giang giai đoạn 2015 - 2019	32
2.2.1. Dự toán thu BHXH Việt Nam giao tại BHXH tỉnh Hậu Giang giai đoạn 2015 - 2019	33
2.2.2. Kết quả thực hiện công tác quản lý thu tại BHXH tỉnh Hậu Giang giai đoạn 2015 - 2019	34
2.2.3. Đối tượng tham gia BHXH bắt buộc và BHXH tự nguyện tại BHXH tỉnh Hậu Giang giai đoạn 2015 - 2019.....	40
2.2.4. Thực trạng tình hình nợ BHXH bắt buộc giai đoạn năm 2015 - 2019	44
2.3. Tình hình công tác quản lý thu BHXH tại BHXH tỉnh Hậu Giang	48
2.3.1. Phân tích kế hoạch thu BHXH Việt Nam tại BHXH tỉnh Hậu Giang giai đoạn 2015 - 2019	48
2.3.2. Phân tích kết quả thực hiện công tác quản lý thu tại BHXH tỉnh Hậu Giang giai đoạn 2015 - 2019	49
2.3.3. Đối tượng tham gia BHXH bắt buộc và BHXH tự nguyện tại BHXH tỉnh Hậu Giang giai đoạn 2015 - 2019.....	55
2.4. Những thành tích đạt được của BHXH tỉnh Hậu Giang trong công tác quản lý thu BHXH giai đoạn 2015 - 2019.	76
2.4.1. Thuận lợi	76
2.4.2. Thành tích đạt được	78
2.4.3 Những khó khăn, hạn chế, nguyên nhân	80
CHƯƠNG 3: GIẢI PHÁP QUẢN LÝ THU TẠI BHXH TỈNH HẬU GIANG	84
3.1. Định hướng thu BHXH của BHXH Việt Nam.....	84
3.2. Định hướng thu BHXH của BHXH tỉnh Hậu Giang.....	85

3.3. Một số giải pháp hoàn thiện Quản lý thu BHXH tại tỉnh Hậu Giang.	86
3.3.1. Về khai thác, phát triển đối tượng tham gia và quản lý số thu BHXH bắt buộc, BHXH tự nguyện.	86
3.3.2. Giải pháp giảm tỷ lệ nợ BHXH bắt buộc tại BHXH tỉnh Hậu Giang ..	89
3.3.3. Một số giải pháp hoàn thiện công tác quản lý thu BHXH khác	91
KẾT LUẬN - KIẾN NGHỊ.....	93
1. Kết luận:	93
2. Kiến nghị	94
2.1. Kiến nghị đến BHXH Việt Nam	94
2.2. Kiến nghị với HĐND, UBND tỉnh Hậu Giang	94
3. Hạn chế và nghiên cứu tiếp theo	95
3.1. Hạn chế.....	95
3.2. Nghiên cứu tiếp theo.....	95
TÀI LIỆU THAM KHẢO	97